

Το Φεγγόπαρο

ΠΟΡΤΑΡΙΑ 2001

Το Φθινόπωρο

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Δύο Ημέρες

ΣΚΟΠΟΣ:

Το σχέδιο διαθεματικής προσέγγισης ‘Το Φθινόπωρο’ θέλει να βοηθήσει τα παιδιά της Β’ τάξης να γνωρίσουν την εποχή του Φθινοπώρου, ειδικά τον Οκτώβρη και τον Νοέμβρη, στον τόπο μας, τις παραγωγικές δραστηριότητες, αξίες και γνώσεις του λαού μας και να αναπτύξουν συναισθηματικές δεξιότητες.

ΣΤΟΧΟΙ:

Γλώσσα:

Να γνωρίσουν λέξεις κλειδιά για το Φθινόπωρο, τους μήνες του, τις εργασίες που γίνονται.

Να ασκηθούν στον εντοπισμό μονοσύλλαβων και δισύλλαβων λέξεων.

Να ασκηθούν στον εντοπισμό ουσιαστικών και επιθέτων και να προχωρήσουν σε πετυχημένους συνδυασμούς.

Να γνωρίσουν χαρακτηριστικά κείμενα και ποιήματα για το Φθινόπωρο και τους μήνες του και να αισθανθούν τα συναισθήματα που μας εμπνέει.

Μαθηματικά:

Να ασκηθούν στην πρόσθεση και αφαίρεση μέσω προβλημάτων που αντλούν τη θεματολογία τους από το Φθινόπωρο.

Εμείς κι ο Κόσμος:

Να γνωρίσουν τα φυλλοβόλα και αειθαλή φυτά του τόπου μας και τα χαρακτηριστικά τους.

Λαϊκή Παράδοση

Να γνωρίσουν παραγωγικές δραστηριότητες του τόπου μας της εποχής.

Να γνωρίσουν τον κύκλο του σιταριού ώσπου να έχουμε το ψωμί.

Να γνωρίσουν σημαντικές γιορτές, θρησκευτικές και εθνικές, της εποχής.

Να γνωρίσουν παροιμίες για τους μήνες του Φθινοπώρου όπου περιγράφονται παραγωγικές δραστηριότητες.

Εικαστικά:

Να δημιουργήσουν σχετικά θέματα για το Φθινόπωρο και να εκφράσουν το πλούσιο χρωματικό του πλούτο.

Δραστήριοτητες:

Επίσκεψη στος δάσος για φωτογράφιση της φθινοπωρινής φύσης και συλλογή φύλλων για τα θέματα των εικαστικών.

Το Φθινόπωρο ... Σε προτάσεις.

Έφυγε πια το καλοκαιράκι με τις πολλές χάρες του
Τώρα ο ουρανός γεμίζει πότε-πότε σύννεφα.

Η μέρα αρχίζει και μικραίνει.

Τα πουλάκια έφυγαν για τις ζεστές χώρες.

Τα παιδιά χαρούμενα γύρισαν στο σχολείο τους.

Τα φύλλα από τα δέντρα κιτρινίζουν και πέφτουν.

Το Φθινόπωρο είναι μία από τις εποχές.

Έχει τρεις μήνες: **Σεπτέμβρη, Οκτώβρη και Νοέμβρη.**

Είναι πράγματι μια ωραία εποχή.

Εργασία:

Να ξεχωρίσω από το κείμενο τις μονοσύλλαβες και δισύλλαβες λέξεις.

Μονοσύλλαβες

Δισύλλαβες

Γράφω τα ονόματα των εποχών & των μηνών

Εποχές (4):

Μήνες (12):

Το Φθινόπωρο στην ποίηση

Φθινόπωρο

Τώρα που τα φύλλα πέφτουν.

Τώρα, που τα φύλλα πέφτουν, κίτρινο χαλί στη γης.
Κι είναι κρύο τα' αεράκι της ροδόλευκης αυγής,
Τώρα, που τα φύλλα πέφτουν και φθινόπωρο αρχινά
Νιώθω τη μικρή καρδιά κου κάτι τι να λαχταρά.
Αχ θ' αρχίσουνε και πάλι του φθινοπώρου οι χαρές,
Τα καινούρια μου βιβλία, οι παλιές μου συντροφιές.
Τι παιχνίδια, τι τρεχάλες στου σχολείου μας την αυλή,
Όμορφα, που θα περνάμε όλα τα παιδιά μαζί.

Σ. Ρόδη

Οκτώβριος

Καλώς τον κυρ Οκτώβρη
Που δίνει δροσερό
Στα διψασμένα χείλη
Το γάργαρο νερό.

Καλώς τον που ανοίγει
Και πάλι τα σχολεία
Και γράμματα μαθαίνει
Τα φρόνιμα παιδιά.

Συλλογή Α. Αργυρόπουλου

Φθινόπωρο

Φεύγουν πια τα χελιδόνια
Κρύωσε ο ακιρός,
Πέφτουν φύλλα από τα κλώνια.
Στο χαντάκι μαζευτήκαν κίτρινος σωρός.

Σπ. Σπεράντζας

Νοέμβριος

Χωρίς τσοπάνο τα βουνά
Χωρίς ζευγά οι κάμποι
Κι ο ήλιος μες στα σύννεφα
Σα σπαρματσέτο λάμπει.

Α. Βώτη

Εργασίες:

Στο πρώτο και τρίτο ποίημα υπογραμμίζω
με γαλάζιο τα επίθετα
Στο δεύτερο και στο τέταρτο ποίημα υπογραμμίζω
με κόκκινο τα ουσιαστικά
Σε καθένα υπογραμμισμένο ουσιαστικό ταιριάζω
ένα επίθετο, το οποίο γράφω και στα τρία γένη.

Μαθηματικά

(Αθροίσματα - Διαφορές - Προβλήματα)

Προβλήματα

Πάνω σ' ένα δένδρο είχαν μείνει 11 φυλλαράκια.
Ο αέρας έριξε κάτω τα 5 φύλλα. Πόσα έμειναν;

Σ' ένα κλαδί ενός δένδρου υπήρχαν μόνον 9 φύλλα και σ' άλλο 3 φύλλα. Έπεσαν τα 5 φύλλα. Πόσα έμειναν στο δένδρο;

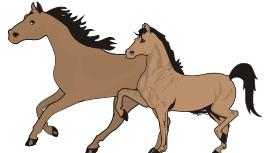
Σε κάποιο κήπο υπήρχαν 9 φυλλοβόλα δένδρα και 4 αειθαλή. Ο κηπουρός έκοψε 1 αειθαλές και 4 φυλλοβόλα δένδρα. Πόσα δένδρα έμειναν στον κήπο;

Κάποιος γεωργός είχε 7 κιλά σπόρου.
Ένας άλλος του έδωσε ακόμη 5 κιλά.
Του περίσσεψαν 4 κιλά. Πόσα κιλά σιτάρι έσπειρε;

Ένας γεωργός εργάστηκε 6 ώρες την πρώτη μέρα. Την άλλη μόνο 4 ώρες. Πόσες ώρες εργάστηκε και τις δύο μέρες;

Δύο άλογα κάλπαζαν στο χωράφι. Ξαφνικά το ένα κτύπησε το ένα πόδι του και το έσπασε. Πόσα πόδια γερά έχουν τώρα;

Εμείς κι ο Κόσμος

Φυλλοβόλα Αειθαλή

Όλα τα δένδρα δεν ρίχνουν τα φύλλα τους. Π.χ. το πεύκο, το έλατο, η βελανιδιά, η πορτοκαλιά, η λεμονιά, η ελιά κ.λ.π.

Αυτά λέγονται αειθαλή (=πάντοτε θάλλουν, έχουν πάντοτε τα φύλλα τους)

Όσα ρίχνουν τα φύλλα τους λέγονται φυλλοβόλα.

Τα φύλλα που πέφτουν στη γη σαπίζουν και γίνονται πολύτιμο λίπασμα για τα δένδρα και τα φυτά.

Ερώτηση:

Γιατί τα περισσότερα αειθαλή έχουν βελονωτά ή μυτερά φύλλα;

α) Για να μην επηρεάζονται από τις καιρικές μεταβολές, έχουν μικρή επιφάνεια.

β) Για να μην καταστρέφονται από το δυνατό άνεμο.

Λαϊκή Παράδοση

Οκτώβριος - Γεωργικές εργασίες

Οι γεωργοί οργώνουν βαθιά τη γη, για τα σιτηρά, μεταφέρουν λιπάσματα ή κοπριά στα χωράφια. Αρχίζει η σπορά.

Οι αμπελουργοί συμπληρώνουν το τρύγο και γεμίζουν τα βαρέλια με μούστο.

Οι κηπουροί κάινε τα φυτά, που έδωσαν καρπούς, για να καταστρέψουν τα αυγά των εντόμων.

Οι δενδροκόμοι ασβεστώνουν τους κορμούς των δένδρων, οργώνουν και λιπαίνουν τα δένδρα.

Νοέμβρης Γεωργικές εργασίες

Οι γεωργοί οργώνουν και σπέρνουν (ο μήνας λέγεται και Σποριάς), κάινε τις ξερές "μπαμπακιές", μαζεύουν τις ελιές.

Οι κηπουροί φυτεύουν κρεμμύδια, φασόλια, σπαράγγια, ραντίζουν με ζεστό νερό τα κουνουπίδια και τα λάχανα αν έχουν φυτρώσει.

Οι δενδροκόμοι οργώνουν τους δενδρόκηπους, λιπαίνουν τα χωράφια, κόβουν τα ξερόκλαδα από τα δένδρα. Ραντίζουν τα δένδρα για να καταπολεμήσουν τις αρρώστιες.

Οι ανθοκόμοι φυτεύουν γαρύφαλλα, τριανταφυλλιές, διάφορα λουλούδια.

Σιτάρι και Ψωμί: Μια ιστορία που κρατά όλο το χρόνο

Όλα τα παιδιά αγαπούν το ψωμί, με τυρί ή βούτυρο ή μαρμελάδα. Ας δούμε όλη την ιστορία του.

Ο γεωργός **όργωσε** το χωράφι και **έσπειρε** το σιτάρι (**Νοέμβρη**).

Το σιτάρι αρχίζει να μεγαλώνει και αργότερα (**Άνοιξη**) να **πρασινίζει** τους κάμπους και τις πλαγιές.

Στις αρχές του καλοκαιριού (**Ιούνη**) μεστώνει και **χρυσίζει**.

Τον **Ιούλη** (**Θεριστή**) ο γεωργός το **θερίζει** κι ακολουθεί το **αλώνισμα** (**Αύγουστος Αλωνάρης**) όπου ο καρπός **από το αλώνι μέσα σε σακιά μεταφέρεται στις αποθήκες**.

Σε πολλές περιοχές τα σακιά τα τοποθετούσαν μέσα στο άχυρο για να μη μπορεί να τα φθάσουν οι ποντικοί.

Από την αποθήκη, το σιτάρι, πηγαίνει στο μύλο. Ο μυλωνάς **αλέθει** το σιτάρι και μας δίνει το αλεύρι.

Ο φουρνάρης παίρνει το αλεύρι, το **ζυμώνει**, το **ψήνει** και έχουμε το ωραίο ψωμί.

Γιορτές

Οκτώβρης,	3	Διονυσίου του Αεροπαγίτου
	26	Αγίου Δημητρίου
	28	Εθνική Γιορτή
Νοέμβρης,	17	Πολυτεχνείο
	21	τα Εισόδια της Θεοτόκου
	25	Αγίας Αικατερίνης
	30	Αγίου Ανδρέα

Παροιμίες

Οκτώβρης και δεν έσπειρες, οκτώ κιλά δεν έκαμες.
Όποιος σπέρνει τον Οκτώβρη έχει οκτώ σειρές στ' αλώνι.

Νοέμβρη οργώματα κι ελιές, δεν απολείπουν οι δουλείες.
Ο Νοέμβρης έκλεισε, τα ζευγάρια είναι στον στάβλο.

Εικαστικά

Κατασκευές με αποξηραμένα φυτά (ανθοδέσμες, καδράκια).

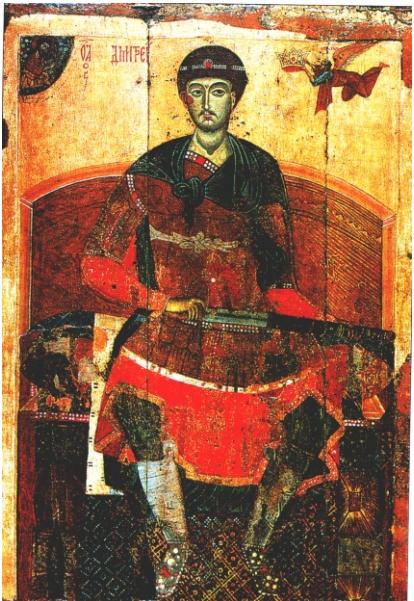
Κατασκευή χαρτονένιου δένδρου με διακόσμηση ξερών φύλλων.

Εικόνες του Φθινοπώρου

Σποριάς

Άγιος Δημήτριος

28η Οκτώβρη

Όργωμα

Πολυτεχνείο

©

6/θ ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΟΛΟΗΜΕΡΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΟΡΤΑΡΙΑΣ
“Ν. ΤΣΟΠΟΤΟΣ”

370.10 ΠΟΡΤΑΡΙΑ
ΤΗΛ. 0428 99440
E-mail: sxoleio-portarias@argo.net.gr

Σχέδιο διαθεματικής διδασκαλίας: Χατζηγιάννη Ελένη

Επιμέλεια - Ηλεκτρονική Επεξεργασία: Ηρακλής Καραγιάννης

